

**Kaderregeling Proeve van
bekwaamheid
gezondheidszorgpsychologen en
psychotherapeuten voor
buitenlands gediplomeerden**

17 november 2023

Inhoud

Begripsomschrijvingen	3
Wet- en regelgeving	5
Hoofdstuk 1	6
- Proeve van bekwaamheid	
- Definitie proeve van bekwaamheid	
- Wet BIG	
Hoofdstuk 2	7
- Commissie Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid (CBGV)	
- Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg (CIBG) voor artikel 3 BIG beroepen	
- Kenmerken van de Nederlandse opleidingen	
- Commissieleden CBGV	
- Positief besluit bij gelijkwaardig niveau	
- Negatief besluit bij niet gelijkwaardig niveau	
- Termijn	
- Aanmelden bij de CRT voor artikel 3 BIG beroepen	
- Aanmelden bij de CRT voor artikel 14 BIG beroepen	
Hoofdstuk 3	9
- Randvoorwaarden voor het afnemen van een proeve van bekwaamheid	
Hoofdstuk 4	11
- Opleidingsplannen	
- Opzet van de proeve van bekwaamheid	
- Proeve van bekwaamheid	
Hoofdstuk 5	13
- Samenvattend stappenplan	

Begripsomschrijvingen

Aanvrager: een migrerende beroepsbeoefenaar en EU-onderdaan met EU-diploma die vraagt om erkenning van beroepskwalificaties;

AMvB: Algemene Maatregel van Bestuur gestelde opleidingseisen volgens het Besluit gezondheidzorgpsycholoog (Staatsblad 1998, 156) of het Besluit psychotherapeut (Staatsblad 1998, 155);

Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties: wet van 6 december 2007, houdende algemene bepalingen met betrekking tot de erkenning van EG-beroepskwalificaties ter uitvoering van richtlijn nr. 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PbEU 255);

APV: Programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen, waarin het traject van psychologische (BIG) opleidingen onder de loep wordt genomen met experts uit het veld om in te kunnen spelen op veranderingen en innovaties in de zorg, technologie en maatschappij, zodat de psychologen kunnen voldoen aan de zorgvraag vanuit het adagium 'een leven lang bekwaam';

Besluit Gezondheidszorgpsycholoog: Besluit van het Ministerie van VWS van 17 maart 1998, houdende regels inzake de opleiding tot en de deskundigheid van de gezondheidzorgpsycholoog (Besluit gezondheidzorgpsycholoog);

Besluit Psychotherapeut: Besluit van het Ministerie van VWS van 17 maart 1998, houdende regels inzake de opleiding tot en de deskundigheid van de psychotherapeut (Besluit psychotherapeut);

Beoordelaar: een hoofdopleider die de aanvrager toetst op de kennis en vaardigheden;

Beroepskwalificaties: kwalificaties die worden gestaafd door een opleidingstitel, een bekwaamheidstest of beroepservaring;

BIG: wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. De wet BIG geeft regels voor beroepen in de gezondheidszorg en beschermt patiënten tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. Het BIG-register is onderdeel van de wet BIG;

CIBG: Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van VWS. Het CIBG besluit op basis van het advies van de CBGV namens de Minister van VWS de aanvragen tot erkenning;

CBGV: Commissie Buitenlands Gediplomeerden Volksgezondheid is een onafhankelijke Commissie van deskundigen en adviseert de Minister van VWS om de kwaliteit van de Nederlandse zorg te waarborgen en het huidige niveau te garanderen;

CRT: Commissie Registratie en Toezicht van de FGzPt. De CRT houdt de specialistenregisters voor specialismen klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog. Tevens houdt de CRT toezicht en adviseert de Minister van VWS over de aanwijzing van de opleidingsinstellingen voor de basisberoepen en erkent de opleidingsinstellingen voor de specialismen. Daarnaast besluit de CRT over de erkenning van de hoofdopleiders en de praktijkopleidingsinstellingen voor alle vier de opleidingen. Tot slot is de CRT verantwoordelijk voor het Opleidingsregister;

CSGP: College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP) van de FGzPt stelt regels voor de opleiding en de erkenning van (praktijk)opleidingsinstellingen en opleiders in basisberoepen Gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut en voor de specialismen van de Gezondheidszorgpsycholoog. Voor de specialismen stelt het de regels voor de (her)registratie en herintreding;

EVC: Eerder verworven competenties is onderdeel van het programma APV. Een kandidaat komt in aanmerking voor een verkort traject als hij of zij aan een aantal criteria voldoet voor een praktijk- en cursorisch deel. Daarmee toont de kandidaat aan over de vereiste competenties te beschikken;

FGzPt: Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten, een overkoepelend orgaan voor de basisberoepen gezondheidzorgpsycholoog en psychotherapeut en de specialismen klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog, op het gebied van opleiding, erkenning, registratie en toezicht. De FGzPt fungeert voor deze beroepen als aanspreekpunt voor de overheid. Onder de FGzPt vallen het College (CSGP), de Commissie Registratie en Toezicht (CRT), de Adviescommissie, de Accreditatiecommissie en de Opleidingsraad;

Gezondheidszorgpsycholoog: degene die is ingeschreven in het register van gezondheidzorgpsychologen als bedoeld in artikel 3 van de wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wet BIG);

Herregistratie: herregistratie is mogelijk indien voldaan wordt aan een werkervaringseis en scholingseis die voldaan aan bepaalde eisen volgens het BIG-register. Alleen de uren die in Nederland als BIG-geregistreerde worden meegeteld voor de herregistratie. Indien er werkervaring is opgedaan in het buitenland wordt er

gekeken naar de bevoegde autoriteit van het land waar de aanvrager werkzaam is geweest. Indien er niet voldaan is aan de werkervaringseis kan er ook geherregistreerd worden door scholing;

Hoofdopleider: een hoofdopleider is verantwoordelijk voor een opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog of psychotherapeut en is als zodanig door de CRT erkend. De hoofdopleider is eindverantwoordelijk voor de inhoud en beoordeling van de individuele proeve van bekwaamheid (PvB);

KBS: Kenmerkende Beroeps Situaties zijn situaties waarmee een beroepsoefenaar regelmatig mee te maken heeft, die van de beroepsbeoefenaar handelen vraagt en die kenmerkend zijn voor het beroep;

Opleidingsbesluit: Opleidingsbesluiten met opleidingseisen gezondheidszorgpsycholoog of psychotherapeut vastgesteld door het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP) van de FGzPt.

Opleidingsinstelling: instelling die een opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut of de specialismen tot klinische psycholoog of klinisch neuropsycholoog verzorgt en die als zodanig door de Minister van VWS is aangewezen en/of door CRT is erkend;

Opleidingsraad: de Landelijke Opleidingsraad Psychologische BIG-beroepen stelt adviezen op voor het College, de beroepsverenigingen en voor anderen, op het gebied van opleidingsregelgeving, inhoudelijke vernieuwingen van opleidingen, structuur, beroepsprofielen en andere vragen op het gebied van beroepen en opleidingen met betrekking tot de psychologische BIG-beroepen. In sommige gevallen adviseert de Opleidingsraad uitsluitend desgevraagd, in andere situaties kan de Opleidingsraad ook uit eigen initiatief een visie ontwikkelen;

Praktijkopleider: degene die de verantwoordelijkheid heeft voor de praktijkcomponent van de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog of psychotherapeut en die als zodanig erkend is door de hoofdopleider;

Proeve van Bekwaamheid (PvB): een controle, uitsluitend de beroepskennis van de aanvrager betreffende, die door de hoofdopleider bij artikel 3 BIG-beroepen en door de CRT bij artikel 14 BIG-beroepen worden verricht endie tot doel heeft te beoordelen of de aanvrager de bekwaamheid bezit om in Nederland een beroep tot gezondheidszorgpsycholoog of psychotherapeut of het specialisme van klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog uit te oefenen in de gezondheidszorg. Het toetsen van een aanvraag voor een erkenning van de EU-beroepskwalificatie heeft als doel om uiteindelijk te kunnen worden ingeschreven in het BIG-register;

Psychotherapeut: degene die is ingeschreven in de het register van psychotherapeuten als bedoel in artikel 3 van de wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (wet BIG);

Uitvoeringscommissie: een uitvoeringscommissie bestaat uit een hoofdopleider en een aantal deskundigen, afhankelijk van de inhoud van de proeve van bekwaamheid, die de toets organiseren, vormgeven en afnemen;

vLOGO: de vereniging LOGO is een landelijk overleg van de opleidingsinstellingen, waarin zeven stichtingen zijn verenigd die verantwoordelijk zijn voor de postacademische opleidingen die leiden tot registratie in het BIG-register gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut. Deze stichtingen zijn, ieder voor zich, een regionaal samenwerkingsverband tussen een of meerdere universiteiten en zorginstellingen in de geestelijke gezondheidszorg. Een van de doelstellingen is het ontwikkelen en uitvoeren van de herregistratie voor gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut sinds 2015.

Wet- en regelgeving

- De Europese regelgeving, met name richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PbEG L 255), is omgezet naar het Nederlands recht in de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties beroepen in de individuele gezondheidszorg. Het CIBG vergelijkt op basis van deze wet de gelijkwaardigheid van de Europese beroepskwalificaties met de Nederlandse eisen. Deze richtlijn dient het vrije verkeer van personen en diensten. Voor de onderdanen van de EU-lidstaten bestaat de mogelijkheid om als zelfstandige of werknemer in een andere lidstaat een beroep uit te oefenen dan waar de beroepskwalificaties zijn verworven. In artikel 47 lid 1 van het Verdrag is bepaald dat er richtlijnen inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels worden vastgesteld;
 - De Nederlandse opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut worden uitgevoerd overeenkomstig de AMvB's, de Opleidingsbesluiten van 15 oktober 2019 inzake de eisen voor de opleiding van de gezondheidszorgpsycholoog of psychotherapeut;
 - In aanvulling op de Besluiten en de landelijke opleidingsplannen erkent de CRT van de FGzPt de praktijkopleidingsinstellingen voor de psychologische wet BIG-opleidingen;
 - Het CIBG beoordeelt op advies van de CBGV op grond van artikel 41 van de wet BIG en artikel 2 van het Besluit gediplomeerden volksgezondheid (Wtb. 1996, 96) ten aanzien van artikel 3 BIG-beroepen;
 - Voor het verrichten van voorbehouden handelingen volgens de wet BIG speelt bekwaamheid een cruciale rol. Onbekwaam maakt onbevoegd. Volgens de Richtlijn en de Algemene wet valt een dienstverrichter geregistreerd in het BIG-register voor wat betreft de uitoefening van zijn werkzaamheden in Nederland onder het Nederlandse tuchtrecht;
 - Voor de gezondheidszorgpsycholoog en de psychotherapeut worden in artikelen 24, 25, 26 jo. 27 wet BIG het stelsel van registratie en beroepstitelbescherming beschreven;
 - Voor de opdrachtverlening van het CIBG zijn de 'Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten 2018 (Arvodi-2018) van toepassing;
 - De Commissie Registratie en Toezicht (CRT) van de FGzPt neemt een besluit over de specialistische registratie aan de hand van het Besluit Buitenlands Gediplomeerden en de Nederlandse en Europese regelgeving voor artikel 14 BIG-beroepen.
-

Hoofdstuk 1

Proeve van Bekwaamheid (PvB)

In opdracht van het CIBG heeft de Opleidingsraad een algemene format voor een proeve van bekwaamheid (hierna: PvB) ontwikkeld voor de artikel 3 BIG-beroepen gezondheidszorgpsycholoog (verder: GZ-psycholoog) en psychotherapeut. Dit algemene format voor een PvB is in het kader van validering ontwikkeld om de buitenlandse aanvrager te kunnen toetsen op de gestelde opleidingseisen en beroepskwalificaties om in het BIG-register te kunnen worden ingeschreven. De erkenning van EU-beroepskwalificaties voor artikel 14 BIG-beroepen, de specialismen klinisch psycholoog en klinisch neuropsycholoog, verloopt via de Commissie Registratie en Toezicht (CRT) van de FGzPt.

Het proces van het indienen van een aanvraag bij de CBGV, het afnemen van een PvB en de erkenning van de EU-beroepskwalificaties door de Minister voor Medische Zorg (hierna: de Minister) wordt beschreven. De inhoud en de vorm van de PvB is maatwerk en wordt bepaald door de hoofdopleiders als beoordelaar, afgestemd op het advies van CBGV inzake de te toetsen beroepscompetenties en bekwaamheid van de aanvrager. Gezien de huidige en toekomstige ontwikkelingen van het programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen (APV) en het EVC-traject, waar de Opleidingsraad opdrachtgever van is, zal zowel dit format als het uitvoeringsreglement en de vorm van de PvB aangepast kunnen worden om maatwerk te kunnen blijven leveren aan buitenlandse aanvragers. Gezien het aantal ontwikkelingen inzake de opleiding tot orthopedagoog-generalist (OG) is het in dit stadium te vroeg om de orthopedagoog-generalist mee te nemen, ondanks dat er onlangs een Commissie bij de CBGV hiervoor is ingesteld.

Definitie proeve van bekwaamheid

Een PvB is volgens de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties een toets die afgenomen of aanvaard wordt door de Minister die het aangaat, inzake de beroepskennis, -vaardigheden en -competenties van de migrerende beroepsbeoefenaar die tot doel heeft te beoordelen of de migrerende beroepsbeoefenaar de bekwaamheid bezit om in Nederland een gereguleerd beroep uit te oefenen, en die betrekking heeft op de vakgebieden die niet worden bestreken door de opleiding die de migrerende beroepsbeoefenaar heeft gevolgd en die wezenlijk zijn voor de uitoefening van het beroep in Nederland, en waaronder mede kan zijn begrepen kennis van de beroepsregels die in Nederland op de betrokken activiteiten van toepassing zijn, waarbij in aanmerking wordt genomen dat de migrerende beroepsbeoefenaar in de betrokken staat van oorsprong of herkomst een gekwalificeerde beroepsbeoefenaar is¹.

Wet BIG

Op grond van de Wet BIG wordt, om in het desbetreffende register als GZ-psycholoog of psychotherapeut te kunnen worden ingeschreven, het bezit van een getuigschrift vereist waaruit blijkt dat de betrokkene voldoet aan de daartoe bij Algemene Maatregel van Bestuur gestelde opleidingseisen. De AMvB's zijn uitgewerkt in de besluiten GZ-psycholoog en psychotherapeut, waarin regels inzake de Nederlandse opleiding en de deskundigheid van de beroepen worden beschreven volgens de Algemene wet voor het in Nederland gereguleerde beroep van GZ-psycholoog of psychotherapeut².

¹ Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties

² Artikelen 24, 25, 26 jo. 27 wet BIG

Hoofdstuk 2

Commissie Buitenslands Gediplomeerden Volksgezondheid (CBGV)

Om met een buitenlands diploma in Nederland te kunnen komen werken als GZ-psycholoog of psychotherapeut (artikel 3 BIG-beroep) of als specialist klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog (artikel 14 BIG-beroep) is alleen mogelijk als de kennis en vaardigheden die opgedaan zijn tijdens de gevolgde buitenlandse opleiding van gelijkwaardige inhoud en niveau zijn aan een in Nederland gevolgde opleiding. Om die reden dient een buitenlands diploma in Nederland erkend te worden. Voor artikel 3 BIG-beroepen beoordeelt de CBGV de erkenning van de beroepskwalificaties. Voor artikel 14 BIG-beroepen beoordeelt de registratiecommissie CRT van de FGzPt de erkenning.

De CBGV is een onafhankelijke Commissie van deskundigen. De Commissie adviseert de Minister om de kwaliteit van de Nederlandse zorg te waarborgen en het huidige niveau te garanderen. De Commissie beoordeelt de schriftelijke aanvraagformulieren en beoordelingsformulieren die in het Nederlands opgesteld zijn op basis van inhoud en niveau van de gevolgde opleidingen, beroepservaring en eventuele specialisatie op basis van Europese en Nederlandse regelgeving.

Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg (CIBG) voor artikel 3 BIG-beroepen

Het CIBG is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van VWS en is verantwoordelijk voor de ambtelijke en secretariële ondersteuning van de CBGV. Daarnaast besluit het CIBG op basis van het advies van de CBGV namens de Minister op de aanvragen tot erkenning.

Kenmerken van de Nederlandse opleidingen

Bij de beoordeling van de aanvragen door de CBGV wordt uitgegaan van onderstaande kenmerken van de Nederlandse BIG-opleiding:

- Nederlandse BIG-opleidingen zijn brede opleidingen en zijn gericht op alle patiëntencategorieën en op alle sectoren van de zorg: basis en specialistische (geestelijke) gezondheidszorg;
- De opleidingen worden tijdens hun opleiding voorbereid op een zelfstandige uitoefening van hun beroep en dienen zelf de diagnose en indicaties te kunnen stellen en behandelingen kunnen uitvoeren;
- De opleidingen richten zich op vaktechnische aspecten van het beroep, vaardigheden en competenties zoals samenwerken, methodisch werken, evidence based handelen en professioneel gedrag.³

Commissieleden CBGV

Op grond van artikel 41 wet BIG zijn een aantal deskundigen benoemd als Commissieleden van de CBGV. De aanvragen worden alleen beoordeeld door de Commissieleden die zitting hebben, waarbij minimaal drie leden aanwezig zijn. De voorgedragen instanties ontvangen een verzoek van de Minister om nieuwe Commissieleden voor een termijn van vier jaar voor te dragen. De voordragende instanties voor GZ-psychologen zijn vLOGO, NIP en NVO. Voor psychotherapeuten zijn vLOGO en NVP de voordragende instanties. De nieuwe Commissieleden zullen voor vier jaar zitting hebben en benoemd worden in de Staatscourant als besluit van de Minister van VWS.

De Commissieleden beoordelen als deskundigen of het bereikte niveau van een buitenlands gediplomeerde aanvrager gelijkwaardig, nagenoeg gelijkwaardig of niet gelijkwaardig is aan de vakbekwaamheid van een Nederlandse beroepsbeoefenaar volgens de wettelijke vereisten. Hiervoor bestaan twee procedures:

- Erkenning van de EU-beroepskwalificaties: deze procedure geldt voor aanvragers met een diploma behaald in de EU en Zwitserland, dat niet automatisch erkend wordt op basis van bijlage V van de EU-richtlijn 205/36/EG;
- Verklaring van vakbekwaamheid: deze procedure geldt voor aanvragers met een diploma dat behaald is buiten de EU of Zwitserland⁴.

Positief besluit bij gelijkwaardig niveau

Is de opleiding gelijkwaardig aan de Nederlandse opleiding, dan ontvangt de aanvrager een positief besluit, waarin de beroepskwalificaties worden erkend. De aanvrager komt in aanmerking voor (geclausuleerde) inschrijving in het BIG-register onder vermelding van eventuele beperking(en).

Negatief besluit bij niet gelijkwaardig niveau

Is de opleiding en het niveau niet gelijkwaardig aan de Nederlandse opleiding, dan bekijkt de CBGV of de verschillen zijn gecompenseerd door eventueel gevolgde scholing, vervolgopleiding en/of werkervaring. Op basis van het advies van de Commissie neemt de Minister een voorgenomen besluit of een aanvullende opleiding, een aanpassingsstage of een PvB nodig is om alsnog erkenning te krijgen voor Europese diploma's op basis van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties. De aanvrager heeft het recht te kiezen tussen een aanpassingsstage of een PvB. Na twee weken volgt een definitief besluit. De aanvrager kan binnen zes weken na ontvangst van het definitieve besluit, bezwaar maken tegen het negatieve besluit bij het CIBG⁵.

³ BIG-register.nl

⁴ Staatscourant 2020 nr. 26685 18 mei 2020

⁵ BIG-register.nl

Voor niet-Europese diploma's is het mogelijk om een aanvraag af te wijzen op basis van het dossier of extra scholing/stages te adviseren aan de Minister. Voor een aanvrager buiten de EU is het niet mogelijk om een PvB te doen.

Termijn

Indien het besluit door de Minister is genomen dat er geen sprake is van gelijkwaardigheid, kan de aanvrager kiezen uit een aanpassingsstage van ten hoogste drie jaar of een PvB. Indien de aanvrager kiest voor een PvB, dient de proeve binnen de wettelijke termijn van zes maanden na ontvangst van het definitieve besluit te worden afgenomen⁶. Bij overschrijding van de termijn kan een boete of schadevergoeding worden gevorderd bij de Minister via civiele schadevergoeding wegens inkomstenderving of ontvangt de Minister een ingebrekestelling van de Europese Commissie naar aanleiding van een burgerklacht. Dit kan leiden tot het opleggen van een boete.

Aanmelden bij de CRT voor artikel 3 BIG-beroepen

Bij een negatief besluit volgt een advies van de CBGV, waarin per individuele aanvrager wordt aangegeven welke verschillen bestaan tussen de gevolgde buitenlandse (beroeps)opleiding en de Nederlandse beroepsopleiding en welke verdiepingsslag in theoretische- en praktijkkennis gemaakt dient te worden. Het CIBG stelt op basis van het advies van de CBGV vast welke onderwerpen worden getoetst, rekening houdend met de voor uitoefening van het basisberoep benodigde deskundigheid en de kwalificaties waarover de aanvrager blijkens zijn opleiding en werkervaring beschikt. Het CIBG vraagt de Registratiecommissie CRT om een proeve van bekwaamheden te laten afnemen.

De commissiesecretaris van het CIBG verstuurt het advies, gebaseerd op de wezenlijke verschillen tussen de buitenlandse opleiding tot GZ-psycholoog of psychotherapeut (hierna: PT) en werkervaring vergeleken met de Nederlandse criteria die overbrugd moeten worden, en de opdracht voor het uitvoeren van een PvB naar de secretaris van de Commissie Registratie en Toezicht (CRT) van de FGzPt als aanmeldportaal voor een PvB. Het aanmeldportaal valt onder de rechtspersoon FGzPt. De CRT wijst erkende hoofdopleiders GZ-psycholoog en PT aan voor het betreffende basisberoep tot GZ- psycholoog of PT die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling, afname en beoordeling van de toets. De vorm van de toets wordt bepaald door de hoofdopleider, rekening houdend met de wijze waarop de betreffende onderdelen in de reguliere opleiding worden getoetst. De aangewezen erkende hoofdopleiders zullen voor de duur van vijf jaar de PvB afnemen om de continuïteit van de kwalificatie te kunnen borgen en op gelijkwaardige manier de aanvrager te kunnen beoordelen op zijn of haar bekwaamheid. Na vijf jaar zal de CRT nieuwe hoofdopleiders GZ-psycholoog en PT aanwijzen die de PvB zullen afnemen. De CRT zal de aanvragen verdelen onder de aangewezen erkende hoofdopleiders GZ-psycholoog en PT. De uitvoerende partijen staan vermeld op de website van de FGzPt.

De erkende hoofdopleiders GZ-psycholoog en PT vormen een eigen uitvoeringscommissie die verbonden is aan een van de opleidingsinstellingen. De hoofdopleider houdt toezicht op de werkzaamheden van de uitvoeringscommissie. De uitvoeringscommissie zal kunnen bestaan uit deskundigen en secretariële ondersteuning, voor zover de hoofdopleider dit noodzakelijk acht bij het organiseren en afnemen van de proeve. De taken van de uitvoeringscommissie zijn:

- De verantwoordelijkheid voor de goede gang van zaken;
- Het organiseren van de PvB;
- Het samenstellen van de PvB;
- Het vaststellen van beoordelingscriteria;
- Het beoordelen van de competenties van de aanvrager tijdens de PvB;
- Het vaststellen van de uitslag;
- Terugkoppelen van de beoordeling via de registratiecommissie aan het CIBG.

⁶ Artikel 11, lid 8 Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties

Hoofdstuk 3

Randvoorwaarden voor het afnemen van een proeve van bekwaamheid

De PvB wordt door de uitvoeringscommissie binnen een opleidingsinstelling afgenomen. Het is zowel voor de uitvoeringscommissie als voor de opleidingsinstelling van belang dat met de volgende randvoorwaarden rekening wordt gehouden om het proces rondom het ontwikkelen en afnemen van de PvB goed te laten verlopen:

- **Randvoorwaarden uitvoeringscommissie en opleidingsinstelling:**
 - o De uitvoeringscommissie informeert de aanvrager ruim voor aanvang over de PvB (tijd, locatie, inhoud, duur e.d.);
 - o De hoofdopleider GZ-psycholoog of PT bepaalt de inhoud van de PvB afhankelijk van het gegeven advies van het CIBG;
 - o De toets is maatwerk, tenzij anders is overeengekomen;
 - o De hoofdopleider GZ-psycholoog of PT bepaalt welke professional(s), zoals een praktijkopleider, in de uitvoeringscommissie deel zullen nemen en bij de PvB betrokken zal of zullen worden;
 - o De hoofdopleider is als beoordelaar verantwoordelijk voor de eindbeoordeling van de PvB;
 - o Voor het afnemen van een PvB wordt een overeenkomst opgesteld tussen de opleidingsinstelling en het CIBG;
 - o Er zal bij voorkeur gebruik worden gemaakt van een acteur bij één of meer onderdelen van de PvB, waarvoor de opleidingsinstelling zal zorgen. De voorkeur gaat uit naar een acteur om redenen van AVG en van het houden van de regie over de klinische scenario's. De acteur zal vooraf worden geïnformeerd over het doel en de inhoud van de PvB;
 - o De PvB kan betrekking hebben op de domeinen behandeling of diagnostiek.
 - o Indien een toetsonderdeel met een patiënt plaatsvindt, dienen hierbij de AVG en WGBO-richtlijnen in acht te worden genomen. De patiënt geeft zijn/haar informed consent en ondertekent een toestemmingsformulier voor deelname aan een PvB als toets voor de aanvrager.
- **Randvoorwaarden aanvrager:**
 - o De afname van de PvB geschiedt in de Nederlandse taal;
 - o De aanvrager is zowel Nederlands als Engels taal- en schrijfvaardig voor het uitvoeren van het desbetreffende beroep en heeft voldoende schriftelijke en mondelinge uitdrukingsvaardigheid. Dit is van belang om misverstanden tussen de professional en de acteur of patiënt te voorkomen;
 - o Aanvragers dienen voor de beoordeling van het CIBG een Algemene Kennis- en Vaardigheidstoets (AKV-toets) voor academici te doen, waarin de Nederlandse en Engelse taal en kennis van het Nederlandse zorgstelsel worden getoetst;
 - o De PvB wordt afgenomen in een Nederlandse opleidingsinstelling. Hiervoor dient de aanvrager in Nederland aanwezig te zijn. Digitaal afnemen van een PvB is alleen mogelijk in uitzonderlijke omstandigheden;
 - o Indien van toepassing, heeft de aanvrager toestemming van de patiënt om deze te betrekken in de PvB en inzage te hebben in het dossier van de patiënt. De kandidaat en beoordelaars houden zich aan het beroepsgeheim⁷.
- **Rollen en verantwoordelijkheden van de aanvrager:**
 - o De aanvrager wordt beoordeeld als beginnend beroepsbeoefenaar en is vanuit die rol eindverantwoordelijk voor al hetgeen in contact met de acteur of patiënt aan de orde komt;
 - o Als er zich problemen voordoen tijdens de PvB die de aanvrager niet kan oplossen, kan de aanvrager zich tijdens of na afloop van de proeve tot de hoofdopleiderrichten.
- **Tijdsduur:**
 - o Tot het afleggen van de PvB bestaat twee maal per jaar de gelegenheid, in het voor- en najaar;
 - o De duur voor het ontwikkelen en afnemen van een PvB is maatwerk en hangt van de omvang van de proeve af;
 - o Het afnemen van een PvB zal uit één tot meerdere dagen kunnen bestaan, afhankelijk van de te toetsen kennis, competenties en vaardigheden van de aanvrager;
 - o Indien er sprake is van een herkansing betekent dit extra inspanning voor de uitvoeringscommissie en de uitvoerende opleidingsinstelling, waarmee personele en financiële aspecten gemeoid zijn in verband met het opnieuw ontwikkelen van een PvB en het opnieuw afnemen van de toets.

⁷ KNMG-richtlijn 'omgaan met medische gegevens' 2021

Kosten:

- De uitvoeringscommissie die de PvB zal afnemen wordt gevraagd om een offerte op te stellen op basis van het advies van het CIBG dat gegeven is. In de offerte wordt o.a. een uurtarief en tijdsbestek opgenomen van de voorbespreking, toetsontwikkeling, afname, beoordeling, correspondentie en secretariële ondersteuning;
- Indien er sprake is van een herkansing zal een nieuwe offerte opgesteld worden;
- De opdrachtverlening van het CIBG vindt plaats op basis van de verstrekte offerte, afhankelijk van de aard en omvang van de proeve, waarvoor geen maximaal bedrag bestaat. Een richtlijn is tussen de € 5.000 en € 10.000, afhankelijk van de omvang van de proeve. Het CIBG dient van tevoren in te stemmen met de offerte;
- Indien de factuur hoger uitvalt dan de offerte wordt dit voorgelegd aan het afdelingshoofd van het CIBG;
- De kosten van de ontwikkeling, afname, en beoordeling van de PvB door de uitvoeringscommissie, ook bij herkansing, zijn voor rekening van het CIBG.

Bezwaar:

- Het CIBG is opdrachtgever en juridisch eindverantwoordelijk voor de PvB en het erkennen van een EU-beroepskwalificatie;
- De opleidingsinstelling en de uitvoeringscommissie die de PvB afnemen zijn als uitvoerders zelf verantwoordelijk voor het afnemen en beoordelen van de PvB;
- Wanneer ter zake van het afleggen van een toets onderdeel fraude wordt geconstateerd of vermoed, wordt het Onderwijs en Examenreglement (OER) van de opleidingsinstelling gevolgd;
- Indien daar aanleiding toe is, kan de kandidaat een klacht indienen tegen de gang van zaken bij het afnemen van de PvB. Een dergelijke klacht dient zo spoedig mogelijk na afloop van de toets of het toetsonderdeel (uiterlijk 4 weken na afloop van het assessment) te worden ingediend bij de uitvoeringscommissie. De uitvoeringscommissie neemt de klacht in behandeling en zal de aanvrager uitnodigen voor een gesprek. Tegen de inhoudelijke beoordeling van de PvB kan geen bezwaar of beroep worden aangetekend;
- Indien de aanvrager bezwaar wil maken tegen de aanstelling van een erkende hoofdopleider, kan dit binnen vier weken bij de CRT. Een bezwaar tegen een besluit van de CRT wordt in behandeling genomen door de onafhankelijke adviescommissie van de FGzPt. De onafhankelijke adviescommissie adviseert de CRT in de afhandeling van bezwaren. De buitenslands gediplomeerde communiceert met de secretaris van de CRT;
- De PvB is geen besluit in de zin van de Awb, maar kan als advies worden gezien aan de Minister;
- Bezwaar maken bij het CIBG tegen de uitvoering van een PvB is niet mogelijk. Wel kan er bezwaar gemaakt worden bij het CIBG tegen een eventuele afwijzingsbeschikking bij het niet slagen. Hiervoor dient een Awb termijn van zes weken;
- Tot één maand nadat de CBGV haar advies aan de Minister op haar vergadering heeft vastgesteld, heeft de kandidaat het recht op inzage van de onvoldoende gemaakte PvB onderdelen. Daarvoor wordt een afspraak gemaakt met de bij de inschrijving genoemde contactpersoon. Het recht van inzien beperkt zich tot een eenmalig waarnemen gedurende maximaal één uur, eventueel ondersteunt door het bespreken van de casuïstiek.

Hoofdstuk 4

Opleidingsplannen

Voor de opleidingen tot GZ-psycholoog en psychotherapeut zijn opleidingsplannen opgesteld, waarin onder meer de competentieprofielen en de inrichting van de opleidingen staan beschreven. De PvB zullen worden vormgegeven in lijn met het landelijke opleidingsplan en het toetsboek van de betreffende opleiding. Met name de Kenmerkende Beroepssituaties (KBS) vormen het uitgangspunt voor de ontwikkeling van de op maat gemaakte proeven van bekwaamheid. Deze documenten zijn te vinden op de website van de FGzPt.

Opzet van de proeve van bekwaamheid

Het CIBG bepaalt op grond van de door de aanvrager aangeleverde documentatie op welke terreinen deze tekortkomingen vertoont in vergelijking met de Nederlandse opleiding tot GZ-psycholoog en psychotherapeut. Indien de aanvrager kiest voor een PvB geeft het CIBG aan op welke onderdelen de PvB betrekking dienen te hebben. In de meeste gevallen zal dit psychodiagnostiek, behandeling of beiden betreffen. Binnen deze twee hoofddomeinen kan het CIBG specifieke onderdelen benoemen, zoals bijvoorbeeld specifieke vormen van psychotherapie.

Bovenstaande impliceert dat het ontwikkelen van een PvB bij uitstek maatwerk betreft, en daarmee in alle aspecten arbeids- en tijdsintensief is. Na het indienen van het verzoek voor een PvB door het CIBG zal via de CRT de aangewezen erkende hoofdopleider GZ-psycholoog of PT, die uiteindelijk tekenbevoegd is, nagaan langs welke lijnen de PvB ontwikkeld dient te worden, met in achtneming van de besluiten GZ-psycholoog of psychotherapeut, het competentieprofiel, de opleidingsplannen, het toetsboek en de KBS-en van de betreffende opleiding.

Proeve van bekwaamheid

De titel/codering zal aangeven bij welke deelkwalificatie de proeve behoort:
art. 3 BIG-beroepen: GZ-psycholoog of psychotherapeut.

- Portfolio

De aanvrager levert van tevoren een portfolio aan afhankelijk van de te toetsen competenties en bekwaamheid. Afhankelijk van de aard en inhoud van de PvB kan de aanvrager worden verzocht om doormiddel van beeldmateriaal aan te tonen en te bewijzen dat de aanvrager een bepaalde behandeling meerdere keren heeft uitgevoerd vanuit verschillende domeinen en dat deze behandelingen op voldoende niveau uitgevoerd zijn. Indien door de uitvoeringscommissie gewenst zal bij voorkeur Nederlands worden gesproken, indien dit niet mogelijk is in verband met buitenlandse patiënten kan er ook Engels worden gesproken. Van belang is dat de gesproken taal verstaanbaar is.

- Kennismaking

Ruim voor de daadwerkelijke afname van de PvB neemt de uitvoeringscommissie contact op met de aanvrager ter kennismaking en om de algemene gang van zaken te bespreken. Dit laatste heeft alleen betrekking op het proces van de PvB en niet op de inhoud.

- Introductiegesprek

Het introductiegesprek is het eerste gesprek dat op de toetsdag plaatsvindt tussen de hoofdopleider en de aanvrager. Het is belangrijk dat er ruim de tijd wordt genomen voor dit gesprek om de rollen en verwachtingen te bespreken. Een overzicht van de toets opdrachten, situatie waarin toetsing plaatsvindt, de opdrachtbeschrijvingen, de criteria waarop getoetst wordt en het toets proces waarop het eindoordeel tot stand komt zijn van tevoren schriftelijk bekend gemaakt aan de aanvrager door de uitvoeringscommissie. Inhoudelijk zal de casuïstiek niet besproken worden.

- Overzicht toetsopdrachten

Voor een PvB worden de competenties tijdens verschillende opdrachten getoetst en beoordeeld. Er wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de Kenmerkende Beroeps Situaties (KBS-en) die opgenomen zijn in de toetsboeken per opleiding. In deze toetsboeken zijn alle instrumenten voor de praktijktoetsen opgenomen die worden gehanteerd in de opleidingen. De opdrachten die tijdens de PvB worden uitgevoerd passen binnen de werkzaamheden als GZ-psycholoog of als psychotherapeut en bestaan uit de volgende onderdelen:

- Theoretische kennistoets;
Van welke theoretische kennistoets gebruik zal worden gemaakt is afhankelijk van de te toetsen competenties van de aanvrager;
- Praktijktoets op het terrein van behandeling en/of (neuro) psychologische diagnostiek, afhankelijk van de te toetsen bekwaamheid en het advies van het CBGV.

- Uitwerking van elke toets opdracht

Wat er precies van de aanvrager wordt verwacht staat duidelijk omschreven in de opdrachten. Ook is aangegeven welke hulpmiddelen de aanvrager kan gebruiken, zoals instrumenten, handboeken, dossiers en materialen. Afhankelijk van het soort toets kan de opleidingsinstelling specifieke materialen ter beschikking stellen, zoals bijvoorbeeld testhandleidingen, indien nodig.

- **Beoordelingscriteria**

De hoofdopleider beoordeelt de PvB op basis van vooraf vastgestelde criteria in lijn met de KBS-en. Hiervoor wordt een beoordelingsformulier ingevuld dat is opgesteld door de hoofdopleider en waarbij duidelijke beoordelingscriteria zijn geformuleerd. Op het formulier staan de namen van de hoofdopleider als beoordelaar en van de aanvrager. Per onderdeel zijn de criteria beschreven waarop getoetst en beoordeeld wordt. Aan de hand van de toetsopdrachten laat de aanvrager zien of hij/zij de bekwaamheid heeft die in de criteria staan beschreven.

- **Beoordelingsproces en -procedure**

- o De PvB wordt beoordeeld door de hoofdopleider;
- o In het nader te ontwikkelen beoordelingsprotocol zal worden getoetst of de theoretische kennistoets behaald is en zal het beroepsbekwaam handelen van de aanvrager beoordeeld worden;
- o De hoofdopleider stelt een eindbeoordeling op nadat alle onderdelen getoetst zijn;
- o Er volgt een eindgesprek met de aanvrager, waarin de eindbeoordeling besproken wordt met onderbouwing van de beoordelaar;
- o De beoordeling luidt 'voldoende' of 'onvoldoende';
- o Bij een voldoende slaagt de aanvrager;
- o Indien de aanvrager een onvoldoende behaalt en hierdoor niet slaagt voor de PvB, krijgt de aanvrager eenmaal de gelegenheid op een herkansing voor het onderdeel dat als onvoldoende is beoordeeld. Hiervoor bepaalt de Minister in een besluit de termijn waarbinnen de herkansing van de PvB moet zijn afgelegd⁸;
- o Het is niet mogelijk voor de aanvrager om bij niet slagen alsnog een aanpassingsstage of een combinatie van een PvB en aanpassingsstage te doen;
- o Alle ingevulde en ondertekende formulieren worden gearchiveerd bij de uitvoeringscommissie van de opleidingsinstelling als bewijsstuk.

- **Terugkoppelen van het resultaat aan het CIBG**

Indien de aanvrager op alle onderdelen een voldoende behaalt zal de CRT op advies van de hoofdopleider het CIBG informeren en adviseren om tot erkenning van de beroepskwalificatie over te gaan. Indien de aanvrager minimaal een voldoende heeft behaald voor de competentiegebieden "psychologisch handelen", "kennis en wetenschap" én "professionaliteit", die als cruciaal voor de beroepsuitoefening worden geacht, krijgt de aanvrager eenmaal de gelegenheid op een herkansing. De herkansing kan uitsluitend in de vorm van een PvB worden afgelegd. De Minister bepaalt in een besluit de termijn waarbinnen de herkansing moet zijn afgelegd.

De hoofdopleider van de uitvoerende opleidingsinstelling koppelt de resultaten van de PvB'en het eindoordeel, voldoende of onvoldoende, schriftelijk en voorzien van ondertekening via de CRT terug aan het CIBG. Het CIBG kan een kopie van het beoordelingsformulier ontvangen indien gewenst. Het CIBG neemt op grond van dit oordeel een besluit namens de Minister op de aanvragen tot erkenning van de EU-beroepskwalificaties.

- **Aanvragen BIG-registratie**

Bij slagen ontvangt de aanvrager het besluit erkenning vakbekwaamheid van de EU-beroepskwalificaties. Met deze verklaring van vakbekwaamheid kan de aanvrager een BIG-registratie aanvragen voor het artikel 3 BIG-beroep tot GZ-psycholoog of psychotherapeut. De aanvrager kan na de BIG-registratie zelfstandig het beroep in Nederland uitvoeren en de titel voeren.

⁸ Staatscourant 2020, nr. 26685, 18 mei 2020.

Hoofdstuk 5

Samenvattend stappenplan

1. Het CIBG ontvangt voor de artikel 3 BIG-beroepen GZ-psycholoog of psychotherapeut, een aanvraag tot erkenning van EU-diploma's en beoordeelt op basis van de procedures erkenning van EU-beroepskwalificaties voor de EU en Zwitserland of verklaring van bekwaamheid voor buiten de EU en Zwitserland of er sprake is van een gelijkwaardig niveau aan een in Nederland gevolgde opleiding. Voor artikel 14 BIG-beroepen, de specialismen klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog, beoordeelt de CRT de aanvraag tot erkenning van EU-beroepskwalificaties;
2. Bij een niet gelijkwaardig niveau wordt het diploma niet erkend en wordt er een negatief besluit afgegeven met advies tot aanpassingsstage of PvB;
3. De aanvrager kiest voor een aanpassingsstage of een PvB;
4. Het CIBG stelt op basis van het advies van de CBGV in grote lijnen vast welke onderwerpen worden getoetst door middel van een PvB. Decommissiesecretaris van het CIBG verstuurt het advies en de opdracht voor het uitvoeren van een PvB naar de CRT van de FGzPt;
5. De CRT wijst een erkende hoofdopleider GZ-psycholoog of PT aan, die verantwoordelijk is voor de afname en beoordeling van de toets;
6. De hoofdopleider stelt een uitvoeringscommissie samen;
7. De vorm en inhoud van de toets wordt bepaald door de hoofdopleider, afhankelijk van de te toetsen competenties en bekwaamheid van de aanvrager en rekening houdend met de wijze waarop de betreffende onderdelen in de reguliere opleiding worden getoetst. Tevens wordt een beoordelingsformulier vastgesteld met de criteria waarop getoetst zal worden in lijn met de besluiten GZ-psycholoog of psychotherapeut, opleidingsplannen, het toetsboek en de KBS-en van de betreffende opleiding tot GZ-psycholoog of PT;
8. De uitvoeringscommissie ontwikkelt een op maat gemaakte PvB;
9. De opleidingsinstelling zal zorgdragen voor een acteur of patiënt voor de behandelsessies. De voorkeur gaat uit naar een acteur om redenen van AVG en van het houden van de regie over de klinische scenario's. Indien een patiënt betrokken wordt bij de PvB wordt er rekening gehouden met de regelingen van de AVG en WGBO;
10. De uitvoeringscommissie neemt contact op met de aanvrager over de locatie, data en tijdstip(pen) en informeert de aanvrager over de algemene gang van zaken betreffende de PvB;
11. De aanvrager levert van tevoren een portfolio aan, met daarin materiaal gebaseerd op de te toetsen bekwaamheid. De inhoud en vorm wordt door de hoofdopleider bepaald;
12. Voorafgaand aan het afnemen van de PvB vindt een introductiegesprek plaats tussen de hoofdopleider als beoordelaar en de aanvrager om de rollen en verwachtingen te bespreken;
13. De PvB zal bestaan uit de volgende onderdelen, afhankelijk van het terrein van de te toetsen competenties en bekwaamheden:
 - Theoretische kennistoets;
 - Praktijkttoets op het terrein van behandeling en/of (neuro)psychologische diagnostiek, afhankelijk van de te toetsen bekwaamheid en het advies van het CBGV;
14. De onderdelen worden beoordeeld door de hoofdopleider als beoordelaar;
15. Na de PvB vindt er een eindgesprek plaats met de aanvrager. Als er een voldoende is behaald op alle vastgestelde criteria is de aanvrager geslaagd. Bij niet slagen is het mogelijk om de PvB één keer te herkansen;

16. Het eindoordeel wordt door de hoofdopleider van het uitvoerende opleidingsinstituut via de CRT teruggekoppeld aan het CIBG.
 17. Het CIBG neemt op grond van dit oordeel een besluit namens de Minister op de aanvragen tot erkenning.
 18. Het CIBG stuurt het besluit naar de aanvrager.
 19. Een aanvrager kan bij slagen door middel van het besluit erkenning van de EU-beroepskwalificaties een BIG-registratie aanvragen.
-